

Pla Docent 4t d'ESO

Matèria: Llatí: llengua i cultura

Nivell: 4t ESO

Curs: 2026-27

Àrea: Llengua

Professorat: Claudia Campamà

1. Presentació de la matèria

L'assignatura de «Llatí: llengua i cultura» està organitzada al voltant dels coneixements sobre els diferents aspectes de la llengua, la cultura i la civilització romana i les estratègies per establir una relació crítica entre aquests aspectes i el present, contribuint i fomentant el desenvolupament personal i social de l'alumnat i la transmissió de valors universals.

Les competències específiques de la llengua i cultura llatina en l'educació secundària obligatòria recullen aquest diàleg entre present i passat a què fem referència anteriorment des de les perspectives esmentades, i es vertebran al voltant de tres aspectes principals: situar al centre la reflexió humanista sobre el caràcter clàssic del llegat llatí, tant material com immaterial, fomentant la comprensió crítica del món actual; contribuir a la millora de la competència plurilingüe, afavorint la reflexió de l'alumnat sobre el funcionament de les llengües que conformen el seu repertori lingüístic, i oferir una introducció als rudiments i tècniques de la interpretació, mitjançant la traducció, d'un variat repertori de missatges en llengua llatina com a procés fonamental per al coneixement de la cultura llatina i per a la transmissió dels textos.

HORARI DE LA MATÈRIA: Tres hores setmanals (Dilluns, Dimecres i Divendres)

2. Objectius i competències

Els objectius de la matèria es defineixen a partir de les competències específiques i dels sabers que es treballen en aquest curs.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES (CE)

CE1. Valorar i argumentar el paper de la civilització llatina en l'origen de la identitat catalana i europea en general a partir del reconeixement de les semblances i diferències entre llengües i cultures, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i culturals, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

CE2. Analitzar i percebre els aspectes bàsics de la llengua llatina, comparant-la amb la llengua d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per valorar els trets comuns i la diversitat lingüística.

CE3. Interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos

llatins, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, assumint l'aproximació als textos com un procés dinàmic i prenent consciència dels coneixements i experiències pròpies, per identificar el seu caràcter clàssic i fonamental.

CE4. Interpretar i crear produccions llatines (escrites o orals) de tipologia diversa i estructura morfosintàctica senzilla, aplicant estratègies de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, i mobilitzant el coneixement sobre l'estructura de la llengua per promoure una capacitat àgil de raonament i aprenentatge.

CE5. Analitzar i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciànt-lo i reconeixent-lo com a manifestació de la creació humana i com a testimoni de la història, per identificar-hi les fonts d'inspiració i distingir els processos de construcció, preservació, conservació i restauració, i garantir-ne la sostenibilitat.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència Ciutadana (CC)

Competència Emprenedora (CE)

Competència Personal, Social i d'Aprenre a Aprenre (CPSAA)

Competència Digital (CD)

3. Sabers del curs

SABERS

El present de la llengua i la civilització llatines:

- Valoració del paper de l'humanisme i la seva utilitat en la societat moderna a partir d'exemples extrets del món actual coneguts per l'alumnat en diversos formats (escrit, arts gràfiques, arts escèniques, audiovisual...).
- Reconeixement de la importància de la civilització llatina en la configuració de la nostra identitat com a societat a partir de l'anàlisi crítica dels principals elements que la conformen, en el context dels reptes que la societat actual contínuament planteja.
- Coneixement de l'evolució del lèxic llatí dins del context de les llengües d'aprenentatge per millorar la competència oral i escrita de l'alumnat, a partir, sempre que sigui possible, dels textos mateixos traduïts per l'alumnat.
- Presa de consciència de la importància d'aspectes geogràfics, històrics, culturals, polítics i lingüístics de la civilització llatina per a la comprensió de la noció actual d'Europa en general i per a la configuració de Catalunya com a país en particular, com a exemple del pes tan important de la llengua, la cultura i la civilització llatines en la configuració del projecte comú europeu.
- Establiment d'estratègies i eines per relacionar el passat i el present a partir dels coneixements adquirits i conscienciar l'estudiant sobre l'actualitat del llegat

grecoromà, utilitzant a aquest efecte diversitat de recursos: gràfics, textos, restes arqueològiques...

- Coneixement i valoració dels temes i personatges fonamentals de la literatura llatina en el seu context i la seva pervivència a través de la tradició clàssica, tan important per a la configuració de la realitat cultural catalana, sobre la base de la lectura comparada de textos literaris llatins i moderns.
- Reconeixement de la importància dels textos clàssics llatins (tant en versió original com adaptada o en traducció) com a testimoni dels aspectes constitutius de la nostra condició humana des de l'antiguitat fins als nostres dies.
- Valoració del paper globalitzador i integrador de la llengua i la civilització llatines com a eina per combatre actituds segregadores i intolerants de la societat actual vers grups humans minoritaris, amb el benentès que les llengües i cultures han de bastir ponts de comunicació entre les persones, sigui quin sigui el seu origen geogràfic i el seu estatus social i econòmic.
- Projecció d'una mirada crítica cap a aquells aspectes de la civilització romana (expressats en textos i en peces d'art d'època romana) que atempten contra la igualtat de gènere i d'oportunitats i que, segons els criteris actuals, mereixen un clar rebuig.

Llengua llatina i plurilingüisme:

- Identificació de paraules amb lexemes, sufixos i prefixos d'origen llatí en textos orals i escrits produïts o interpretats per l'estudiant en les llengües d'aprenentatge, enriquint les capacitats comunicatives de l'estudiant.
- Establiment d'estratègies bàsiques que ajudin a inferir significats en lèxic especialitzat i de nova aparició a partir de la identificació de formants llatins per ampliar i emprar amb propietat el vocabulari d'ús habitual de l'alumnat.
- Conscienciació de la importància de la llengua llatina per al vocabulari i el pensament tècnic i científic tant al llarg de la història com en l'estat actual de la ciència i la tècnica en els seus diferents àmbits, usant a aquest efecte textos moderns redactats en les llengües d'aprenentatge, de dificultat mitjana-alta i relacionats amb el pensament, la ciència i la tècnica.
- Reconeixement, organització i incorporació a la producció escrita, oral o multimodal de lèxic d'arrel llatina entre les diferents llengües del repertori lingüístic de l'alumnat, amb el benentès que el plurilingüisme és un tresor a conservar i a promocionar, com demostra la celebració del Dia Europeu de les Llengües cada 26 de setembre.
- Comprensió i identificació dels canvis fonètics més freqüents del llatí a les llengües d'ensenyament com a mitjà per a la millora de l'ús correcte i apropiat d'aquestes, tot donant a l'alumnat les estratègies necessàries perquè sigui capaç d'identificar per si sol les principals diferències entre aquests dos registres de la llengua llatina.
- Iniciació a l'etimologia del vocabulari llatí com a base perquè l'estudiant infereixi el significat de termes desconeguts i amplii d'aquesta manera el domini del lèxic en les seves llengües d'aprenentatge.
- Coneixement i ús adequat dels llatínismes i de les locucions llatines més freqüents per emprar-los correctament, a partir de textos moderns que els incloguin i que permetin la deducció del seu significat per part de l'alumnat.
- Aplicació dels procediments de composició i derivació llatins en l'elaboració de famílies de paraules per ampliar la competència lèxica de l'estudiant, aplicant unes

normes mínimes que li permetin deduir els significats de mots que abans desconeixia.

- Estudi comparatiu de les llengües a partir del seu origen i relacions de parentiu per tal que l'alumnat sigui conscient de la base comuna llatina de les llengües modernes, sobre la base de la lectura comparada de textos moderns redactats en diversos idiomes.

- Conscienciació de la importància del llatí per a la correcta expressió escrita, oral i multimodal en les diferents llengües del repertori lingüístic de l'alumnat.

- Maneig d'eines analògiques i digitals per a l'aprenentatge i la reflexió de la llengua llatina com a vincle i impuls per a l'aprenentatge d'altres llengües estrangeres.

Textos llatins i la seva transcendència:

- Establiment d'estratègies per comentar i interpretar textos llatins a partir dels coneixements adquirits en altres matèries de l'àrea lingüística i de la pròpia experiència amb l'objectiu d'ampliar els referents culturals de l'alumnat.

- Coneixement dels trets bàsics de la transmissió textual i dels principals suports d'escriptura utilitzats en el món antic i la seva comparació amb els actuals, a partir de textos llatins i de restes arqueològiques que hi facin referència.

- Presa de consciència del valor fonamental dels textos llatins en la construcció de la nostra identitat com a societat respectuosa i tolerant amb la diversitat en totes les seves facetes i identificació i denúncia d'aquelles actituds arrelades en la societat romana que atemptin contra aquests mateixos principis.

- Valoració de la petjada dels textos literaris llatins damunt del llegat cultural del món occidental, com a base per a una aproximació crítica als grans problemes de la humanitat des de l'antiguitat fins als nostres dies (guerra de l'aigua, ecologia, transsexualitat, assetjament sexual, violència de gènere...), a partir de la lectura i interpretació comparada de textos antics i moderns.

- Lectura crítica dels textos llatins des d'una perspectiva de gènere i d'igualtat de drets per tal de formar alumnes amb una actitud crítica davant de tota mena d'actes i decisions que atemptin contra aquests principis i amb capacitat de discernir aquells textos llatins que hi estan en consonància d'aquells que fomenten actituds contràries i, per tant, clarament rebutjables.

Interpretació de textos llatins:

- Aprenentatge de l'abecedari i de la pronúncia del llatí, en connexió amb la seva permanència i influència en les llengües del repertori lingüístic de l'alumnat a partir de llistes de mots seleccionats o de textos senzills.

- Coneixement i aplicació pràctica dels casos i els seus principals valors sintàctics, de la flexió nominal, pronominal i verbal així com de les estructures oracionals bàsiques, la concordança i l'ordre de paraules per tal de llegir i comprendre en profunditat textos llatins, entenent sempre la sintaxi i la morfologia com a una eina al servei dels textos traduïts i no com a una finalitat en elles mateixes.

- Capacitació de l'alumnat per traslladar amb correcció ortogràfica i expressiva el missatge d'un text en llengua llatina a les seves llengües d'ús habitual i per reflexionar i justificar la traducció oferta, o bé per articular continguts orals en llatí amb una mínima correcció.

- Aprenentatge i posada en pràctica de les estratègies bàsiques per a la producció

de textos orals senzills en llengua llatina referits a situacions de la vida quotidiana, que permetin treballar i millorar la competència oral de l'alumnat.

- Establiment d'estratègies bàsiques per identificar, analitzar i traduir unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi) a partir de la comparació de les llengües i les varietats que conformen el repertori lingüístic personal de l'alumnat i per millorar la seva agilitat mental.

- Maneig de recursos fonamentalment digitals per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques d'adquisició de llengües com ara el portafolis europeu de les llengües, glossaris, diccionaris, jocs, enregistraments, etc., en la mesura en què la llengua llatina pot ser, per ella mateixa, una eina molt útil per fomentar la competència plurilingüe de l'alumnat.

- Foment de l'autoconfiança, l'autonomia i la iniciativa de l'alumnat en el trasllat d'un text llatí a la llengua d'aprenentatge com a garantia de la seva estabilitat emocional, amb el benentès que l'error, lluny de ser una mostra de fracàs, és una part integrant del mateix procés d'aprenentatge.

El llegat i el patrimoni romans:

- Coneixement i valoració de la pervivència del llegat material de la cultura i la civilització llatines (llocs arqueològics, inscripcions, etc.), així com del llegat immaterial (mitologia, institucions polítiques, oratòria, dret, rituals i celebracions, etc.) com a base de la cultura occidental, a partir de recursos diversos com representacions artístiques (ceràmiques i estàtues), restes arqueològiques i textos originals o traduïts a la llengua d'aprenentatge de l'alumnat.

- Coneixement de les principals característiques del patrimoni cultural romà i valoració de la seva pervivència fins als nostres dies a través de la romanització, entesa aquesta com un procés integrador que enriqueix els ciutadans i ciutadanes europeus i que es pot comparar amb altres processos d'aculturació semblants.

- Interpretació i valoració de textos llatins entorn de l'ecologia i el canvi climàtic davant la necessitat peremptòria de conservar el medi ambient i d'aturar l'escalfament global, en la línia dels objectius de desenvolupament sostenible.

- Conscienciació de l'alumnat de la necessitat de participar en processos destinats a conservar, preservar i difondre el patrimoni arqueològic romà del seu entorn com a element enriquidor per a les generacions presents i futures.

- Maneig d'eines analògiques i digitals (incloses les xarxes socials, sota la supervisió sempre de l'ensenyant) que permetin la presentació i difusió de la importància del patrimoni material i immaterial de la cultura romana mitjançant la producció i coproducció oral, escrita i multimodal.

- Conscienciació de l'alumnat sobre la necessitat de respectar la propietat intel·lectual i els drets d'autor respecte de les fonts consultades i els continguts utilitzats, amb el benentès que el plagi atempta contra la creació artística i literària, i reflexió sobre el concepte mateix d'imitació i plagi en el món romà.

- Establiment d'estratègies i adopció d'eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació i la coavaluació en un món cada cop més interconnectat, en el qual les noves tecnologies i el treball cooperatiu són una realitat inqüestionable i la base d'una societat més rica, informada i tolerant.

4. Temporitzaació

El curs s'estructura en tres trimestres. Es preveu poder impartir tres unitats per trimestre. **La temporització pot variar en funció de les necessitats del grup al qual s'imparteix la matèria.** Està planificat treballar diferents situacions d'aprenentatge a cada trimestre, connectades amb la realitat i que convidin l'alumnat a la reflexió, al pensament crític i al sabers humanístics. S'aniran alternant els continguts d'història, etimologia, mitologia, llengua, art, literatura amb la seva influència en la llengua i la cultura catalana.

Hores setmanals: tres hores.

1r Trimestre	2n Trimestre	3r Trimestre
SA1. Els orígens de la llengua llatina.	SA4. Política i dret.	SA7. Salut i malaltia.
SA2. Introducció a la llengua llatina.	SA5. Què és una divinitat?	SA8. El món dels morts.
SA3. L'evolució de la llengua llatina.	SA6. Oci, festes i tradicions.	SA9. La transmissió de la cultura clàssica.

5. Metodologia

La professora acompanyarà l'alumnat a través d'explicacions en grup o individuals. Es valorarà positivament la participació activa a l'aula, la resolució dels dubtes en comú i el treball a classe de forma contínua ja sigui de forma individual o cooperativa.

La professora es comunicarà amb els alumnes directament a classe i a través del Classroom.

L'alumnat lliurarà feines manuscrites i també a través del Classroom.

6. Materials i Recursos

Llibre de text:

Llatí 4t ESO, Programa Hipàtia d'Alexandria, Ed. Barcanova, **ISBN:**
978-84-489-5134-4.

Classroom de la matèria: Amb enllaços, materials de consulta i activitats d'interès, on l'alumnat puja tasques per ser avaluades.

Material necessari en classe:

Fulls blancs per prendre apunts (dossier), portfoli, el llibre de text, estoig i material d'escriptura, i els materials imprès o digitals facilitats pel professorat.

La professora utilitza la pantalla digital, la pissarra i materials propis per dur a terme les sessions.

7. Avaluació

7.1 Instruments d'avaluació

L'avaluació serà contínua i es basarà en l'observació sistemàtica del procés d'ensenyament-aprenentatge. L'avaluació del progrés de cada alumne se centrarà tant en l'adquisició dels sabers de la matèria com en l'assoliment de les competències bàsiques.

Aquesta avaluació es durà a terme a partir de proves orals i escrites; activitats fetes a classe i a casa; comentaris i debats de textos a l'aula per fomentar la reflexió crítica; i el seguiment constant de les sessions teòriques.

Al llarg del curs, els alumnes hauran de realitzar un treball trimestral del què seran avaluats en la data i de la manera acordada. Segons les circumstàncies, consistirà en una exposició oral del tema pertinent o una lectura obligatòria.

Es farà servir la plataforma Classroom per presentar alguna feina des de casa. treballs col·laboratius i exposicions orals preparades individualment o en grup.

7.2 Criteris de qualificació

Es durà a terme un seguiment continu de l'alumnat per ajudar-lo a millorar en el seu aprenentatge. Durant tot el trimestre s'avaluarà el procés d'aprenentatge mitjançant activitats d'expressió escrita, comprensió lectora, exposicions orals i altres tasques realitzades.

Cada trimestre es realitzaran proves competencials que inclouran tots els sabers treballats durant el període. Les qualificacions seran segons el grau d'assoliment de les competències.

7.2.1 Qualificació del trimestre

Instruments d'avaluació	Pes percentual		
	1r	2n	3r
Proves escrites i orals.	60% CE4; CE5; CE8; CE9.		
Activitats a l'aula: Exercicis Expressió oral (presentacions, exposicions, debats....) Visionats i pel·lícules	30% CE5; CE6.		
	CE1; CE3; CE6; CE10.		
	CE1; CE4; CE6; CE7.		
Seguiment de les activitatss d'aprenentatge a l' aula.	10% CE2		

7.2.2 Qualificació del curs i recuperacions

Segons el grau d'assoliment de les competències, l'alumnat obtindrà la següent qualificació: No Assolit (NA), Assolit Suficient (AS), Assolit Notable (AN) i Assolit Excel·lent (AE).

Es considerarà superat el trimestre si s'obté una nota mitjana igual o superior a AS.

Atès que es tracta d'una avaluació contínua, l'alumnat haurà de superar com a mínim dues avaluacions, sent una d'elles obligatòriament l'última del curs. En cas contrari, haurà de presentar-se o realitzar les activitats de recuperació proposades al final del curs.